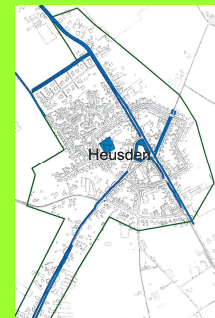
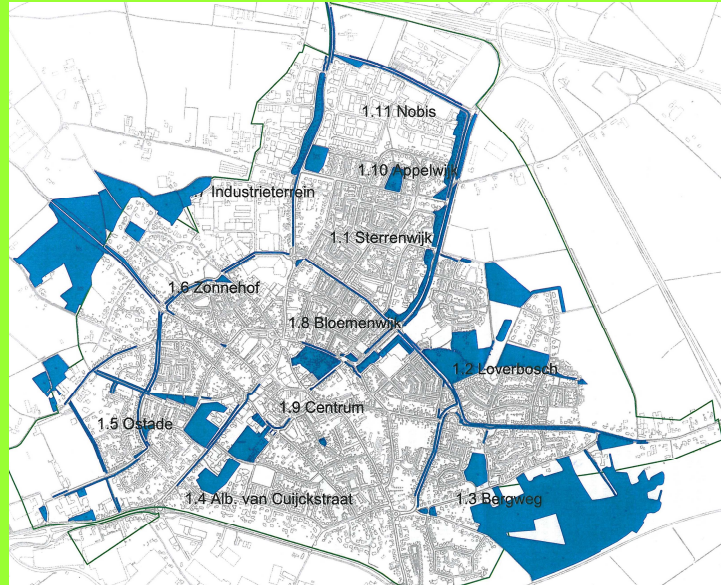
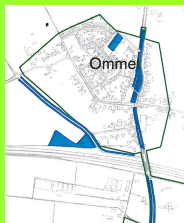

Nota Bomenbeleid

Module Bomenstructuurplan

Nota bomenbeleid

- Bomenstructuurplan

Gemeente Asten

Colofon:***Opgesteld door:***

Gemeente Asten
Koningsplein 3
Asten

Auteur:

- M. van Jole, Gemeente Asten, beleidsmedewerker afdeling Openbare Werken,
team Groen, Natuur en Landschap

Datum:

Juni 2010

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1. Inleiding.....	2
1.1 Probleemstelling	2
1.2 Doel en inhoud	2
1.3 Leeswijzer	3
2. Structuurniveaus.....	4
2.1 Beschermwaardige bomen	4
2.2 Hoofdstructuur	4
2.3 Secundaire structuur.....	7
2.4 Tertiaire structuur.....	8
2.5 Karakterisering wijken.....	8
1.1 Sterrenwijk en 1.10 Appelwijk	11
1.2 Loverbosch	11
1.3 Bergweg	11
1.4 A. van Cuijckstraat	12
1.5 Ostade	12
1.6 Zonnehof	13
1.7 en 1.11 Industrierrein	13
1.8 Bloemenwijk	14
1.9 Centrum	14
Ommel.....	15
Heusden	15
3. Beleidsmatige consequenties	17
3.1 Hoofdstructuur	17
3.1.1 Behoud van de hoofdstructuur.....	17
3.1.2 Beheer van de hoofdstructuur	18
3.1.3 Ontwikkelen van de hoofdstructuur	19
3.2 Secundaire structuur.....	19
3.2.1 Behoud van de secundaire structuur.....	19
3.2.2 Beheer van de secundaire structuur	20
3.2.3 Ontwikkelen van de secundaire structuur	20
3.3 Tertiaire structuur.....	20
3.3.1 Behoud van de tertiaire structuur.....	20
3.3.2 Beheer van de tertiaire structuur	21
3.3.3 Ontwikkeling van de tertiaire structuur	21

Bijlagen

Bijlage I	Omgang met overlast
Bijlage II	Samenstelling klankbordgroep

Samenvatting

Het bomenstructuurplan is een onderdeel van het modulaire bomenbeleid van de gemeente Asten. In de (eerder vastgestelde) basismodule wordt uitgegaan van een hoofd-, secundaire en tertiaire structuur.

In het bomenstructuurplan zijn deze structuren op kaart gezet. Een bijbehorende beschrijving geeft de criteria voor opname in de structuren weer. Het bomenstructuurplan geeft sturing aan beslissingen over bomen onder andere bij ruimtelijke ontwikkelingen in de buurt van bomen.

Voor elke structuur worden beleidsmatige consequenties voor behoud, beheer en ontwikkeling weergegeven. De hoofdstructuur heeft de zwaarste bescherming, de secundaire structuur wordt minder streng beschermd en de tertiaire structuur heeft de lichtste bescherming.

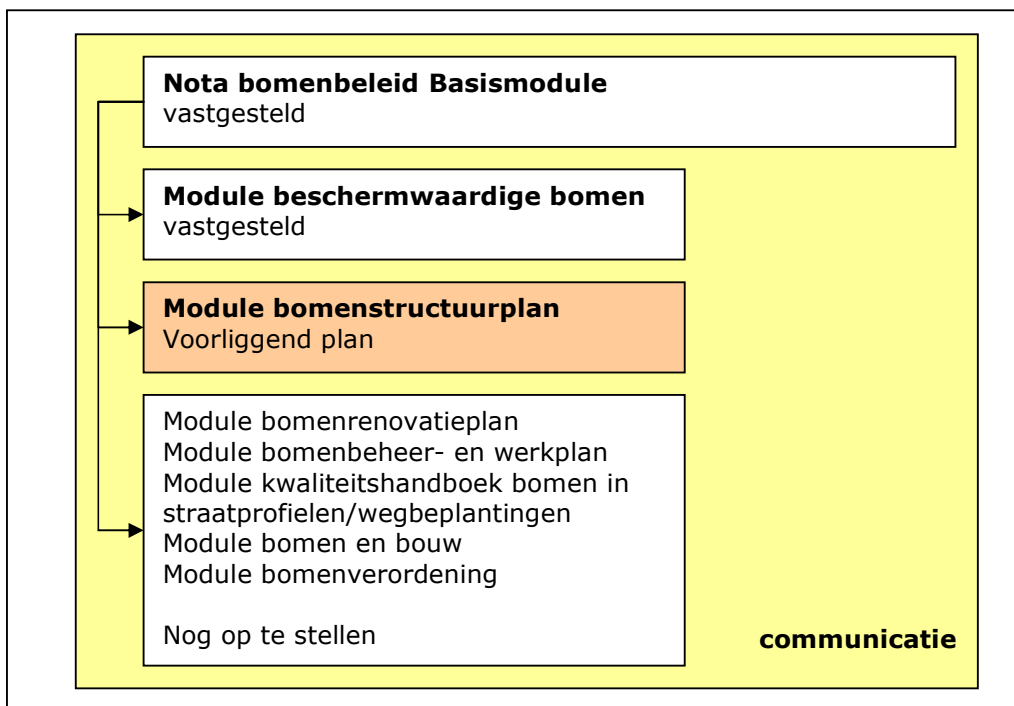
Kosten voor het behoud van de bomenstructuur bij ruimtelijke ontwikkelingen worden verhaald op de ontwikkelaar.

1. Inleiding

1.1 Probleemstelling

Het bomenbeleid van de gemeente Asten is opgebouwd uit modules. De basis voor de verschillende modules wordt gevormd door de visie die is opgenomen in de 'Nota bomenbeleid, basismodule' en door de gemeenteraad is vastgesteld op 20-12-2005. In deze basismodule is ook opgenomen welke modules moeten worden opgesteld. Het bomenstructuurplan is een van de op te stellen modules, zie afbeelding 1.

Afbeelding 1. Schema met modules en hun plaats in het geheel.

1.2 Doel en inhoud

In de basismodule is over het doel en de inhoud van het bomenstructuurplan het volgende opgenomen:

1: Bomenstructuurplan

In de visie wordt uitgegaan van een hoofd-, secundaire en tertiaire structuur. Om deze structuren te bepalen is het nodig een bomenstructuur vast te stellen. Op een structuurkaart wordt aangegeven hoe de 3 structuren zijn verdeeld. Een bijbehorende beschrijving geeft de criteria voor opname in de structuren weer. Voor elke structuur worden beleidsmatige consequenties voor renovaties, behoud, bescherming enzovoorts weergegeven.

Uit bomenbeleid, basismodule

Dit bomenstructuurplan betreft niet de boomstructuren buiten de bebouwde kom zoals opgenomen in de A.P.V. Op bomen buiten de kom is deels andere regelgeving van toepassing vanuit boswet, natuurwetgeving en A.P.V. Ook moeten buiten de kom andere afwegingen worden gemaakt in verband met bijvoorbeeld overlast, schade, verkeersveiligheid, cultuurhistorie.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de criteria beschreven voor opname van straten en bomen in een van de drie structuurniveaus.

In hoofdstuk 3 zijn straten en bomen aan de hand van deze criteria ingedeeld naar de structuren. Zowel de huidige situatie, de gewenste situatie als de hieruit volgende knelpunten zijn op kaart gezet.

Hoofdstuk 4 bevat de beleidsmatige consequenties voor renovaties, behoud en bescherming van bomen.

De volgende beleidsplannen vormen de basis voor het uitwerken van de bomenstructuur:

- Bomenbeleid, basismodule
- Groenstructuurplan
- Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan

De boominventarisatie 2009 (in combinatie met boomveiligheidscontrole) van alle gemeentelijke bomen binnen de bebouwde kom vormt de basis voor de structuurkaart.

2. Structuurniveaus

In de basismodule wordt een indeling gemaakt van bomen naar het belang dat ze hebben voor de dorpen in hun geheel, voor de wijken binnen de dorpen en voor de straten waarin ze staan. Het belang van een boom is afhankelijk van diverse factoren zoals bijvoorbeeld de zeldzaamheid, beeldbepalendheid, historische betekenis. In Asten worden drie structuurniveaus onderscheiden en er is een categorie beschermwaardige bomen. In onderstaande paragrafen worden ze uitgewerkt en per wijk besproken.

2.1 Beschermwaardige bomen

Deze categorie bevat de meest bijzondere bomen binnen de bebouwde kommen. De bomen die op de lijst beschermwaardige bomen staan hebben een aparte status en worden ook opgenomen in de bestemmingsplannen. Aan deze bijzondere bomen is een aparte beleidsmodule gewijd die op 20-12-2005 is vastgesteld door de raad. De lijst met aangewezen beschermwaardige bomen is door het college van Burgemeester en Wethouders geactualiseerd op 27 oktober 2009. Het eerste bestemmingsplan waarin deze bomen zijn opgenomen is het bestemmingsplan woongebieden Asten, door de raad vastgesteld op 15-12-2009. In dit bomenstructuurplan wordt op deze categorie niet verder ingegaan. Voor de volledigheid zijn de bomen wel weergegeven op de kaarten van hoofdstuk 3.

2.2 Hoofdstructuur

De bomenhoofdstructuur wordt gevormd door bomen met een wijkoverschrijdende functie. Zowel bomen die nu beeldbepalend zijn als bomen die dat in de toekomst kunnen worden, behoren tot deze categorie. In de basismodule is over deze categorie het volgende opgenomen:

Naast de beschermwaardige bomen zijn er in Asten nog meer bomen die een hoge waarde vertegenwoordigen en daarmee een speciale status verdienen. Dit zijn de volgende bomen:

- Structuurbepalende bomen
- Beeldbepalende bomen of bomen die hiertoe potentie hebben

Deze bomen worden van de overige bomen onderscheiden door ze op te nemen in de hoofdstructuur.

Deze structuur bestaat uit een netwerk van bomen in lijnvormige elementen, grote clusters, of op bijzondere plekken die in eigendom zijn van de gemeente. Deze structuur is belangrijk voor het totaalbeeld van de gemeente. Bomen aan gebiedsontsluitingswegen en in *groengebieden met een wijkoverschrijdende functie* maken in elk geval deel uit van de hoofdstructuur. Daarnaast zijn bomen die nu het *beeld bepalen*, of dat in de toekomst kunnen gaan doen, onderdeel van deze structuur. In de hoofdstructuur wordt gestreefd naar bomen van de eerste grootte (groter dan 15 meter), met een duurzaam karakter, die forse groene lijnen, punten of vlakken opleveren. Het eindbeeld is een boom in volle wasdom.

Uit bomenbeleid, basismodule

Voor het toewijzen van bomen aan de bomenhoofdstructuur worden drie termen als volgt uitgelegd:

Groengebieden met een wijkoverschrijdende functie: alle gebieden die aangewezen zijn als hoofdgroenstructuur (bestaand of te ontwikkelen) in het groenstructuurplan.

Beeldbepalend: a) boom is van de 1ste grootte, boom is/bomen zijn volledig zichtbaar vanaf openbare ruimte (in het geval van lijnen of vlakken gaat het om het volledig zichtbaar zijn van het element als geheel), boomkroon is ten minste $\frac{3}{4}$ uitgegroeid en kan volledig uitgroeien (bovengrondse en ondergrondse groeiruimte is hiervoor voldoende). b) Boom is van de 2de grootte, boom

is/bomen zijn volledig zichtbaar vanaf openbare ruimte (in het geval van lijnen of vlakken gaat het om het volledig zichtbaar zijn van het element als geheel), boomkroon is ten minste $\frac{3}{4}$ uitgegroeid en kan volledig uitgroeien en staat op een groeiplaats waar voldoende ruimte is voor een boom van de 1ste grootte.

Duurzaam karakter: Boomsoort heeft een levensverwachting van meer dan 50 jaar op de plaats waar hij geplant is. (Deze levensverwachting is afhankelijk van de boomsoort in combinatie met de groeiplaats). Uitzondering hierop zijn de populierenbossen, de locaties hiervan zijn duurzaam, de individuele bomen niet.

Gebiedsontsluitingswegen of hoofdgroenstructuur waar nu geen bomen staan (of waar bomen van de 3de grootte staan) en waar de openbare ruimte te beperkt is om bomen van de 1ste grootte te plaatsen maken geen deel uit van de bomenhoofdstructuur maar van de secundaire structuur. In de overzichtkaart (figuur als bijlage bijgevoegd) is de hoofdstructuur weergegeven.

De bomenhoofdstructuur is ten opzichte van de groene hoofdstructuur aangevuld met:

- het groengebied bij Sterappel. Hier staan veel grote bomen in ruime groeiplaatsen, het gebied bestond al voordat de woningen werden gebouwd, de groeiplaats met bomen is cultuurhistorisch waardevol;
- de groene structuur in het verlengde van Dalkruid. Deze strook verbindt het groene gebied bij het evenemententerrein met het buitengebied aan de oostkant van het dorp.
- De Koestraat. Deze straat is aangewezen als groene fietsroute. De bestaande eiken langs de weg worden gehandhaafd.

Bij voltooiing van de wijk Loverbosch zullen nieuwe groene hoofd- en wijkstructuren worden aangelegd. Deze zullen t.z.t. ook worden opgenomen op de kaart.

Langs een aantal straten die in het groenstructuurplan zijn opgenomen als hoofdstructuur is het niet mogelijk een bomenhoofdstructuur te realiseren met bomen van de 1ste of 2de grootte. Deze straten zijn te smal en de bebouwing staat te dicht op de weg. Langs deze wegen kunnen wel enkele bomen worden geplant in groeiplaatsen die daarvoor met technische aanpassingen geschikt worden gemaakt. Vanwege de hoge kosten voor het planten van bomen op dergelijke plaatsen is het opbouwen van een (doorgaande) structuur niet haalbaar. Het betreft de volgende straten:

- Burg. Wijnenstraat
- Prins Bernardstraat
- Burg. Frenckenstraat
- Emmastraat
- Kerkstraat
- Deken Meijerstraat
- Julianastraat
- Wolfsberg

Figuur 1 geeft de hoofdbomenstructuur weer. In blauw zijn de gebieden en de bomen weergegeven die tot deze structuur behoren. Het gebied waarop het bomenstructuurplan van toepassing is, is de bebouwde kom zoals opgenomen in de A.P.V. De bebouwde komgrens is weergegeven met een groene lijn.

2.3 Secundaire structuur

De secundaire structuur wordt gevormd door de bomen in de wijken die het beeld en de sfeer in de wijk bepalen. Het betreft rijen bomen langs woonstraten, boomgroepen en bijzondere solitaire bomen. Het karakter van een wijk bepaalt mede of een boom tot deze structuur behoort. Bomen in de secundaire structuur zijn van de 2de of 1ste grootte. In de basismodule is over deze categorie het volgende opgenomen:

Deze structuur sluit aan op de hoofdstructuur maar vormt een fijnmaziger netwerk van gemeentelijke bomen. De bomen in de secundaire structuur bepalen voor een groot deel het beeld en de sfeer in de wijken. *Bomen langs woonstraten* vormen onderdeel van de secundaire structuur. Daarnaast worden ook solitaire bomen en boomgroepen opgenomen die een *functie* vervullen in de openbare ruimte.

In de meeste gevallen zal voor de secundaire structuur een soort van de tweede grootte (6-15 meter hoog) worden gekozen. Bij voorkeur worden grotere soorten toegepast. Wanneer de beschikbare ruimte niet voldoende is om minimaal een boom van de tweede grootte toe te passen worden bij voorkeur geen bomen toegepast.

Bij deze bomen is het bereiken van volle wasdom niet de eerste prioriteit. Belangrijker is de *waarde voor de omgeving* die de boom heeft. Bomen die overlast veroorzaken voldoen bijvoorbeeld niet aan de kwaliteitseisen en hebben een negatieve waarde voor hun omgeving. Daarvan moet worden overwogen of ze kunnen worden verwijderd. Dit gebeurt echter pas als er geen alternatieve oplossing mogelijk is en als de overlast aantoonbaar groot is. Hiervoor worden objectieve criteria geformuleerd. Om de structuur in stand te houden kan herplant noodzakelijk zijn.

Ook voor bomen in de secundaire structuur geldt dat er inspanning en tijd nodig is om een boom te laten ontwikkelen tot een waardevol element. Deze investeringen en de ontwikkelingsfase waarin een boom zich bevindt worden meegenomen in de afweging om een boom te handhaven of te verwijderen.

Uit bomenbeleid, basismodule

Voor het toewijzen van bomen aan de secundaire structuur worden drie termen als volgt uitgelegd:

Bomen langs woonstraten: Het betreft bomen in een rijbeplanting. Een rij bestaat uit ten minste 5 bomen waarbij de onderlinge afstand ongeveer (maximaal) de kroondiameter in volwassen toestand is. Wanneer meer dan 40% van de bomen ontbreekt is geen sprake meer van een bomenrij (eventueel wel van aparte rijen).

Functie in de openbare ruimte / waarde voor de omgeving: Alle bomen hebben een zekere waarde. Ze zetten CO₂ om in O₂, ze herbergen kleine organismen, geven schaduw, etc. Om een boom toe te wijzen aan de secundaire structuur moet de boom daarnaast een speciale waarde hebben die gekoppeld is aan het groene beeld van de wijk waarin hij staat, zie beschrijving wijken.

Uitzonderingen:

Niet tot de secundaire structuur behoren:

- Bomen van de 2de of 1ste grootte die het beeld van de wijk mede bepalen maar die aantoonbaar overlast veroorzaken die niet is op te lossen en die tevens op een plaats staan waar geen plek is voor (andere) bomen van de 2de of 1ste grootte. Of sprake is van dergelijke overlast kan worden bepaald aan de hand van de criteria opgenomen in bijlage 1.

Wel tot de secundaire structuur behoren:

- Bomen van de 3de grootte die het beeld van de wijk mede bepalen.
- Bomen van de 3de grootte die op plaatsen staan waar bomen van de 2de grootte kunnen staan en waar die bomen het beeld van de wijk mede kunnen bepalen.

- Bomen bij schoolgebouwen en speelveldjes. Scholen en speelveldjes hebben een belangrijke functie in de wijk. Dagelijks wordt er (gedurende schoolweken) door veel kinderen buiten gespeeld. Een groene omgeving draagt bij aan het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen.

2.4 Tertiaire structuur

De tertiaire structuur wordt gevormd door de bomen die niet in de overige categorieën vallen. Bomen in deze categorie hebben als individu een beperkte waarde voor de openbare ruimte. De bomen mogen van de 1ste, 2de of 3de grootte zijn, afhankelijk van de beschikbare groeiplaats. In de basismodule is over deze categorie het volgende opgenomen:

Alle overige bomen maken geen onderdeel uit van een structuur en horen daarom bij de tertiaire klasse. Dit zijn bomen zonder duidelijke functie, die een beperkte bijdrage leveren aan de openbare ruimte.

Behoud van deze bomen heeft een lage prioriteit. Verwijderen is niet noodzakelijk maar bij een *slechte gezondheid* van de boom, een voorgenomen renovatie of klachten van bewoners moet dit worden meegenomen in de overwegingen. Herplant is in de meeste gevallen niet nodig en vaak ongewenst. Hierbij moeten de kosten van deze bomen zeker worden bekeken. Beheer en onderhoud kosten immers net zo veel als bij bomen die deel uitmaken van de hoofd- of secundaire structuren terwijl deze bomen minder bijdrage aan de openbare ruimte.

Desondanks kunnen ook in de *tertiaire klasse bomen* voorkomen die van een *hoge kwaliteit* zijn en daardoor de moeite waard zijn om te handhaven.

Uit bomenbeleid, basismodule

Voor het toewijzen van bomen aan de tertiaire structuur worden drie termen als volgt uitgelegd:

Bomen zonder duidelijke functie: Alle bomen vervullen diverse functies zoals het verbeteren van de lucht- en leefkwaliteit, het leveren van voedsel voor insecten en vogels, etc. In die zin zijn er geen bomen zonder duidelijke functie. In dit geval wordt verwezen naar bomen die niet medebepalend zijn voor de sfeer in een wijk (secundaire structuur) of het dorp (hoofdstructuur).

Slechte gezondheid: Bomen hebben een slechte gezondheid als ze een levensverwachting hebben van minder dan 5 jaar. Bomen die tijdelijk slecht in blad staan maar hier van kunnen herstellen vallen niet onder deze categorie.

Bomen in tertiaire klasse van hoge kwaliteit: Bomen in de tertiaire structuur die volwassen zijn geworden (1ste of 2de grootte), gezond zijn en geen overlast geven zoals verwoord in de objectieve criteria.

Individuele bomen in de tertiaire structuur hebben een beperkte waarde voor de openbare ruimte omdat ze als individu niet bepalend zijn voor de sfeer in de wijk. Als categorie hebben ze echter een grote waarde vanwege hun aantal.

2.5 Karakterisering wijken

De secundaire en tertiaire structuur worden per wijk weergegeven en behandeld. Figuur 2 geeft de gehanteerde wijkindeling weer. Wijken 1.1 en 1.10 zijn samengevoegd en de wijken 1.7 en 1.11 zijn samengevoegd.

1.1 Sterrenwijk en 1.10 Appelwijk

De boomstructuur in de Sterrenwijk wordt gekarakteriseerd door eenrijige beplanting van grote bomen (1ste grootte) langs brede straten. Van deze bomenrijen is steeds maar een stukje te zien doordat de straten door de wijk kronkelen. De groene wijkstructuur in het groenstructuurplan valt samen met de secundaire bomenstructuur, zie figuur.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur aangevuld met:

- de bomenrij langs Boskoop. Deze weg met bomen van de 1ste grootte is de hoofdroute door de Appelwijk;
- de bomenrij langs Winston en een deel van Elstar. Deze rij met bomen staat in ruime groeiplaatsen en verbindt de Floralaan met de Ommelseweg via Boskoop.
- de groengebieden tussen Poolsterstraat en Venusstraat, langs Titanusstraat, bij het Kosmosplein en bij het Vegaplein. Hier staan veel grote bomen in ruime groeiplaatsen.

1.2 Loverbosch

De boomstructuur in Loverbosch wordt gekarakteriseerd door aanplant van bomen in grotere groene vlakken waar ook speelterreintjes zijn en door bomen die op onregelmatige afstand in de smalle straatjes in kleine groeiplaatsen staan. De wijkbepalende bomen bevinden zich in grotere groene vlakken. Het evenemententerrein met daaraan vast het grote groene gebied met deels weilanden en deels bosjes ligt centraal in de wijk en behoort tot de hoofdstructuur. De groene wijkstructuur in het groenstructuurplan valt niet helemaal samen met de secundaire bomenstructuur, zie figuur.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur aangevuld met:

- De groengebieden bij het Boletenplein, bij de parkeerplaats en bij speelterrein bij Boleet, bij de sporthal langs de Elfenbank, bij Kleefkruid, bij Peelkesakker. De bomen hebben hier de groei ruimte die nodig is of deze is te creëren (parkeerplaats).
- De schoolpleinen. Scholen en schoolpleinen hebben een wijkfunctie.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur verminderd met:

- Een gedeelte van Loverbosch. Dit stuk weg is niet de logische route door de wijk. Dit stuk weg oogt meer als een doodlopende straat. De doorgaande route gaat rechtsaf.
- Leverkruid. Deze weg is de ingang van de wijk. Langs de weg is echter geen ruimte om een structuur met bomen van de 2de grootte te ontwikkelen.

1.3 Bergweg

De boomstructuur in Bergweg wordt gekarakteriseerd door de nabijheid van bos. Vrijwel overal zijn de boomkronen van het bos zichtbaar. In de Eikelaar en Berkelaar is daar binnen de straten op voortgeborduurd door het planten van veel grote bomen in alle straten. In het westelijke en zuidelijke deel staan weinig

wijkbepalende bomen. De groene wijkstructuur in het groenstructuurplan valt niet samen met de secundaire bomenstructuur, zie figuur.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur aangevuld met:

- De Eikelaar en Berkelaar. De bomen in deze straten bepalen volledig de sfeer. De groeiplaatsen zijn echter te klein voor het formaat van de bomen. Dit is een knelpunt waarvoor een duurzame oplossing moet worden gevonden. De bomen die niet direct bijdragen aan deze sfeer zijn niet opgenomen in de secundaire structuur.
- De entrees van de wijk aan de Hazelaar en Iepelaar. De bomen hebben hier de groeiruimte die nodig is.
- De Hulterman. In deze straat staan rijen met leibomen in goede conditie. De bomen behoren tot de 3de grootte maar hebben 'zeldzaamheidswaarde'. In de groengebieden staan grote bomen in ruime groeiplaatsen.
- De schoolpleinen. Scholen en schoolpleinen hebben een wijkfunctie.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur verminderd met:

- De Polderweg en de Bergweg. Deze oude dorpswegen worden gekarakteriseerd door ruime 'lege' straten en tuinen. Het bos dat ontsloten wordt door deze wegen is goed zichtbaar achter de huizen. Het creëren van ruimte voor bomen van ten minste de 2de grootte is niet noodzakelijk.

1.4 A. van Cuijckstraat

De boomstructuur rond de A. van Cuijckstraat wordt gekarakteriseerd door bomenrijen in ruime straten met voldoende groeiruimte. In de groenstroken langs de Lijntjesstraat, Bern. De Merodestraat en de Dirk de Vossaan is voldoende ruimte voor bomen van de 2de grootte. Er zijn echter kleinere sierbomen neergezet, zie figuur.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur aangevuld met:

- Een deel van het Wolfsplein. De ruimte op dit plein is vergelijkbaar met de ruimte op de rest van het Wolfsplein.
- Het schoolplein. Scholen en schoolpleinen hebben een wijkfunctie.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur verminderd met:

- Een deel van de Albert van Cuijckstraat. Dit deel van de straat is te smal voor het planten van bomen.
- De Kerkstraat. Deze straat is te smal en de bebouwing staat te dicht op de weg.

1.5 Ostade

De boomstructuur in Ostade wordt doorsneden en omgeven door belangrijke groene elementen. De Hoofdstructuur loopt van noord naar zuid en van oost naar west door de wijk. Aan de westzijde ligt de wijk tegen het buitengebied met bos en aan de oostzijde grenst de wijk aan de grote groene tuin van het klooster. Tussen deze structuren wordt het beeld met name gekenmerkt door groene vlakken, zie figuur.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur aangevuld met enkele groene vlakken met bomen:

- Willem Alexanderstraat.
- Bockelcamp
- Kesselcamp
- Mgr. Den Dubbeldenstraat
- Binnenhof
- Het schoolplein. Scholen en schoolpleinen hebben een wijkfunctie.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur verminderd met:

- Langstraat. De straat is te smal en de bebouwing staat te dicht op de weg.
- Een deel van de Mgr. Den Dubbeldenstraat. De straat is op dit deel te smal en de bebouwing staat te dicht op de weg.

1.6 Zonnehof

De boomstructuur in Zonnehof wordt ten noorden van de Molenstraat gekenmerkt door bomenrijen in alle straten met voldoende groeiruimte en ruime tuinen. Dit gedeelte van de wijk is heel groen. Ten zuiden van de Molenstraat staan veel minder bomen en deze bomen hebben minder groeiruimte. Midden in de wijk staat een molen. Voor het functioneren van deze molen is voldoende windvang noodzakelijk. Op het groene terrein rond de molen mogen daarom geen bomen (bij)geplant worden (Molenbiotoop). Dit gebied maakt daarom wel deel uit van de hoofdgroenstructuur maar niet van de hoofdbomenstructuur, zie figuur.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur aangevuld met:

- Het Molenplein. De bomen hebben hier bovengronds voldoende groeiruimte, de ondergrondse groeiplaats is onvoldoende. De bomen hebben een grote waarde voor de wijk vanwege het ontbreken van bomen in de omliggende straten. Bij reconstructie van het Molenplein zal zo mogelijk de groeiplaats worden verbeterd, eventueel in combinatie met vervanging van de huidige bomen door nieuwe, passende soorten.
- Het groene vlak aan het einde van de Langstraat. De bomen hebben hier voldoende ruimte. De bomen hebben een grote waarde voor de wijk vanwege het ontbreken van bomen in de omliggende straten.
- Het schoolplein. Scholen en schoolpleinen hebben een wijkfunctie.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur verminderd met:

- De Lindestraat. De straat is te smal en de bebouwing staat te dicht op de weg.

1.7 en 1.11 Industrierrein

De boomstructuur op het industrierrein Molenakkers wordt gekenmerkt door bomenrijen in smalle groenstroken. De bomen verzachten het beeld van de hoge dichtheid en diversiteit aan bebouwing. De wijk wordt aan de oost- en zuidzijde omzoomd door hoofdstructuur. Aan de westzijde grenst de wijk aan de schietbaanse bossen. De twee grotere groene vlakken met jonge bomen zijn nog niet bepalend voor de sfeer binnen de wijk maar hebben de potentie om dat te zijn. De boomstructuur op het industrierrein Nobis wordt gekenmerkt door brede groenstroken met jonge bomen. Het beeld wordt nog niet bepaald door de

aanwezigheid van bomen. Door de matige kwaliteit van de groeiplaats zullen de bomen ook op termijn niet beeldbepalend worden, zie figuur.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur niet aangevuld.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur verminderd met:

- De Molenakkers, Keskensweg, 't Hoogvelt. Het groen binnen de wijk is ondergeschiktheid aan de commerciële functie van de wijk.

Voor het gebied rond de Molenakkers wordt in overleg met de ondernemers een plan voor revitalisering opgesteld. Hierin zal ook groen (met bomen) een plaats krijgen. Eventueel aan te leggen wijkstructuren zullen t.z.t. worden opgenomen op de kaart.

1.8 Bloemenwijk

De boomstructuur in de Bloemenwijk wordt gekenmerkt door korte laantjes in groenstroken langs de wegen. De wegprofielen zijn breed zodat op veel plaatsen voldoende ruimte is voor ontwikkeling secundaire boomstructuur. De huidige indeling is echter op veel plaatsen voor het ontwikkelen van de secundaire structuur onvoldoende. De groenstroken zijn te smal of liggen te dicht op de woonpercelen. De kwaliteit van de bodem is ook onvoldoende. Dit resulteert in een beperkt aantal weggedeeltes met secundaire boomstructuur, zie figuur.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur aangevuld met:

- Het schoolplein. Scholen en schoolpleinen hebben een wijkfunctie.
- Het groengebied in de Rozenstraat ter hoogte van de Anjerstraat. Hier staan enkele bomen in een ruime groeiplaats.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur niet verminderd.

1.9 Centrum

De boomstructuur in het centrum wordt gekenmerkt door gebrek aan groeiruimte. Vrijwel nergens is zonder technische voorzieningen voldoende ruimte voor structuren bomen van de 1ste of 2de grootte. Om deze reden zijn enkele straten die in het groenstructuurplan zijn opgenomen als hoofdgroenstructuur in dit plan niet opgenomen als bomenstructuur. Voldoende ruimte is er vrijwel alleen in de grotere groenvlakken. In de St. Jozefstraten staan leibomen van de 3de grootte die beeldbepalend zijn in een kleine groeiplaats. Deze bomen zijn opgenomen in de secundaire structuur omdat zij mede het karakter van de wijk bepalen, de bomen op het St. Jozefplein zijn vanwege het bijzondere karakter opgenomen in de hoofdstructuur, zie figuur.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur aangevuld met:

- De leibomen in de St. Jozefstraten.
- Het gedeelte van het Wolfsplein. Dit deel heeft vergelijkbare ruimte voor bomen als het deel dat al was opgenomen.

- Het groene vlak aan de Strohuls.
- Het Eeuwig levenplein.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur verminderd met:

- Een deel van de Albert van Cuijckstraat. Dit deel van de straat is te smal voor het planten van bomen.
- Een deel van de Houtstraat. Dit deel van de straat is te smal voor het planten van grotere bomen in combinatie met de beeldbepalende boom ter plekke.

Ommel

De boomstructuur in Ommel wordt gekenmerkt behalve door de hoofdstructuur langs de Kloosterstraat en de Marialaan gekenmerkt door de bomenrijen langs de Kluisstraat en de Jan van Havenstraat. Deze vier wegen doorkruisen het dorp van noord naar zuid en van west naar oost. De overige dorpsbepalende bomen staan in de grotere groene vlakken bij de school, de P. v. Ervenstraat en de kerk. De gekandelaberde oude bomen langs de Hogeweg markeren de weg naar de begraafplaats en zijn cultuurhistorisch waardevol, zie figuur.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur aangevuld met:

- Het pleintje aan de P. v. Ervenstraat. De bomen staan hier in de bestrating en hebben beperkte ondergrondse ruimte. Door de bovengrondse ruimte die ze innemen geven ze het pleintje de uitstraling van een groen gebied.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur verminderd met:

- De begraafplaats. De begraafplaats wordt gekenmerkt door de afwezigheid van bomen.
- Het voormalige grasveld langs de Kluisstraat. Hier worden woningen gebouwd.
- Het schoolplein. Scholen en schoolpleinen hebben een wijkfunctie.

Heusden

De boomstructuur in Heusden wordt met name gekenmerkt door de hoofdstructuur langs de Vooste Heusden, Meijelseweg, Antontiusstraat en op het Vorstermansplein. Op dorpsniveau bepalen de bomen langs de Hoodries, de bomen tussen Hoodries en Vorstermansplein en de diverse groene vlakjes de bomenstructuur. De bomenrijen in de woonstraten bepalen niet de groene sfeer van het dorp. De groene wijkstructuur in het groenstructuurplan valt vrijwel samen met de secundaire bomenstructuur, zie figuur.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur aangevuld met:

- Het schoolplein. Scholen en schoolpleinen hebben een wijkfunctie.

De secundaire bomenstructuur is ten opzichte van de groene wijkstructuur verminderd met:

- De Vlinkert en de Past. Arnoldstraat. Deze straten vormen samen met de Hoodries een ring. Er is echter geen sprake van of noodzaak voor een verkeersring in Heusden die versterkt zou moeten worden met bomenrijen. De sfeer in de Vlinkert en Past. Arnoldstraat wordt bepaald door ruimte en zonnig ingerichte voortuinen. Inrichting als secundaire structuur zou deze sfeer geheel veranderen en veel investeringen vragen.

3. Beleidsmatige consequenties

In de basismodule is de volgende tabel opgenomen die als basis dient voor beslissingen betreffende instandhouding van bomen.

Tabel uit bomenbeleid, basismodule

	Beschermwaardig	Hoofdstructuur	Secundair	Tertiair
Status	Hoog	Hoog	Normaal	Laag
Visie	Handhaven/beschermen	Handhaven/versterken	Saneren waar nodig	Saneren waar mogelijk
Instandhouding boom?	Zeer belangrijk	Belangrijk	(Mede) afhankelijk van externe factoren	Niet belangrijk
Instandhouding structuur?	Zeer belangrijk	Belangrijk	Belangrijk	Niet van toepassing
Omloop	Zo lang mogelijk	Zo lang mogelijk	Afhankelijk van externe factoren	Afhankelijk van externe factoren

3.1 Hoofdstructuur

In de basismodule is over de hoofdstructuur het volgende opgenomen:

Deze hoofdstructuur is zo belangrijk dat behoud en versterking de eerste prioriteit heeft. Daarnaast moeten aanpassingen in de stedenbouwkundige opzet ten behoeve van deze bomenstructuur mogelijk zijn. De *omlooptijd is zo lang als technisch mogelijk* is. Het beheer is intensief en afgestemd op de gewenste omlooptijd.

Uit bomenbeleid, basismodule

Voor het uitwerken van de beleidsmatige consequenties wordt een term als volgt uitgelegd:

Omlooptijd zo lang als technisch mogelijk is: bomen in een stedelijke omgeving staan vaak op een minder dan ideale groeiplaats. De levensverwachting en de omlooptijd worden daardoor korter. Door het aanbrengen van technische voorzieningen kan de groeiplaats worden verbeterd zodat de levensverwachting en de omlooptijd langer worden. Bomen bereiken ondanks deze maatregelen echter zelden hun natuurlijke omlooptijd.

Voor een zo lang mogelijke omlooptijd moeten de bomen in een ten minste 4 meter brede groenstrook (bij voorkeur met beplanting) geplant zijn waar in de loop van hun leven weinig tot niet in gegraven wordt zodat er een ideale toevoer van zuurstof, water en voedingsstoffen is. In de praktijk is dit niet altijd mogelijk omdat in de beperkte (openbare) ruimte verschillende functies strijden om gebruik van die ruimte. In dergelijke gevallen moet (voor bomen in de bomenhoofdstructuur) gecompenseerd worden voor het verlies aan groeiruimte door het aanbrengen van technische voorzieningen.

3.1.1 Behoud van de hoofdstructuur

Voor behoud van de hoofdstructuur is het behoud van voldoende groeiruimte essentieel. Op plaatsen waar de groeiruimte onvoldoende groot of van onvoldoende kwaliteit is heeft verbetering hiervan prioriteit.

Bouwen:

Voor de beoordeling van aanvragen voor nieuwe bebouwing die gepland is binnen de uiteindelijke kroonprojectie + 2 meter dient een BoomEffectAnalyse te worden

opgesteld. Getoetst wordt op aantasting van het beeld van de hoofdstructuur op korte termijn (door snoei of kap) en op lange termijn (door aantasting groeiruinimte). Bij toestemming voor het bouwplan dient voorafgaand aan de uitvoering een boombeschermingsplan opgesteld te worden. Dit plan dient door de gemeente goedgekeurd te zijn voordat bouwwerkzaamheden kunnen beginnen.

Bij verlies van meer dan 20% van de benodigde groeiruinimte kan kapvergunning verleend worden. Indien kap van een boom/bomen onvermijdelijk is, wordt kapvergunning verleend met verplichting tot het vergoeden van het waardeverlies (methode NVTB) vermeerderd met een vergoeding voor het inrichten van een vergelijkbare groeiplaats elders in de hoofdstructuur.

Alle kosten zijn voor rekening van de ontwikkelaar.

wegreconstructies:

Bij wegreconstructies wordt beoordeeld of de bestaande boomstructuur voldoet aan het gewenste beeld en of dat dit beeld met de bestaande bomen op de bestaande plek kan worden bereikt. Uitgangspunt hierbij is behoud van de bestaande elementen. Indien blijkt dat met de bestaande elementen op de bestaande plek het gewenste beeld niet kan worden bereikt kan besloten worden de bomen te kappen en de boomstructuur opnieuw op te bouwen. Er wordt een zo optimaal mogelijke groeiplaats ingericht om bomen tot volle wasdom te laten komen. Langs veel wegen is er te weinig ruimte is om aan beide zijden van de weg een volledige structuur te ontwikkelen zonder technische aanpassingen aan de verhardingen. Langs deze wegen worden aan een zijde van de weg bomen geplant, zo nodig met technische aanpassingen aan de verhardingen. Bij kap en herplant wordt voor herplant een formaat van minimaal 18-20 toegepast.

inritten:

Er worden zo min mogelijk inritten naar percelen door de hoofdstructuur aangelegd. Nieuwe inritten hebben een minimale afmeting in combinatie met aangepaste constructie. Per perceel wordt in principe 1 inrit aangelegd. Voor percelen die worden gesplitst wordt geen extra inrit aangelegd, er dient gebruik gemaakt te worden van een gezamenlijke inrit. Kosten zijn voor rekening van de aanvrager.

overlast:

Het bestrijden van overlast is ondergeschikt aan het behoud van de bomen en de groeiruinimte in de hoofdstructuur. Bij aantoonbaar grote overlast als gevolg van onvoldoende kwaliteit van de groeiplaats wordt de groeiplaats verbeterd.

Graafwerkzaamheden:

Bij graafwerkzaamheden binnen 4 meter van de stam van bomen van de hoofdgroenstructuur dient altijd overlegd te worden met het team Groen Natuur en Landschap. Eventuele extra kosten ten behoeve van het behoud van de bomen die voortvloeien uit het overleg, zijn voor rekening van de graver.

3.1.2 Beheer van de hoofdstructuur

Beheer van bomen in de hoofdstructuur is gericht op behoud en ontwikkeling van de kwaliteit van de groeiplaats en de gezondheid van de bomen door intensief onderhoud. Bij het opstellen van snoeiprogramma's hebben deze bomen prioriteit. Bij het opstellen van beheerprogramma's voor beplantingen en gras hebben de groeiplaatsen van deze bomen prioriteit.

Groeiruinimte die onvoldoende groot of van onvoldoende kwaliteit is, kan leiden tot overlast. Voorbeelden hiervan zijn wortelopdruk, wortelopslag, overmatig dood

hout in de kroon en druipen. Door het verbeteren van de groeiplaats wordt deze overlast minder. Het beheer van de groeiplaats rond de hoofdstructuur is erop gericht de groeiruimte te verbeteren en daarmee de overlast te verminderen.

3.1.3 Ontwikkelen van de hoofdstructuur

Op plaatsen waar de hoofdstructuur ontbreekt, onvoldoende kwaliteit heeft of onvolledig is wordt deze in principe ontwikkeld in combinatie met (weg)reconstructies. Onderdelen van de hoofdstructuur die bijna volledig zijn kunnen op individuele basis worden aangevuld.

3.2 *Secundaire structuur*

3.2.1 Behoud van de secundaire structuur

Bouwen:

Aanvragen voor nieuwe bebouwing die gepland is binnen de uiteindelijke kroonprojectie + 2 meter wordt getoetst op aantasting van het beeld van de secundaire structuur op korte termijn (door snoei of kap) en op lange termijn (door aantasting groeiruimte). Bij toestemming voor het bouwplan dient voorafgaand aan de uitvoering een boombeschermingsplan opgesteld te worden. Dit plan dient door de gemeente goedgekeurd te zijn voordat bouwwerkzaamheden kunnen beginnen.

Bij verlies van meer dan 20% van de benodigde groeiruimte kan kapvergunning verleend worden. Indien kap van een boom/bomen onvermijdelijk is, wordt kapvergunning verleend met verplichting tot het vergoeden van het waardeverlies (methode NVTB).

Alle kosten zijn voor rekening van de ontwikkelaar.

Wegreconstructies:

Bij wegreconstructies wordt beoordeeld of de bestaande boomstructuur voldoet aan het gewenste beeld en of dat dit beeld met de bestaande bomen op de bestaande plek kan worden bereikt. Uitgangspunt hierbij is behoud van de bestaande elementen. Indien blijkt dat met de bestaande elementen op de bestaande plek het gewenste beeld niet kan worden bereikt kan besloten worden de bomen te kappen en de boomstructuur opnieuw op te bouwen. Er wordt een zo optimaal mogelijke groeiplaats ingericht om bomen tot volle wasdom te laten komen (voor bomen van de 1ste, respectievelijk 2de grootte). Op plaatsen waar het noodzakelijk is de bomen te kappen en er onvoldoende ruimte is om een secundaire structuur op te bouwen met bomen van de 1ste of 2de grootte, wordt in principe geen nieuwe boomstructuur ontwikkeld.

Inritten:

Deze bomen hebben geen beperkende werking op het verlenen van een eerste inrit tot een perceel. Binnen 2 meter van de stam wordt de inrit met aangepaste constructie aangelegd. Kapvergunning wordt verleend met verplichting tot het vergoeden van het waardeverlies (methode NVTB).

Tweede inritten worden niet verleend binnen 2 meter van de stam van een boom. Kosten zijn voor rekening van de aanvrager.

Overlast:

Over persoonsgebonden hinderfactoren zoals blad en zaadval is in de basismodule bomenbeleid vastgelegd dat dit geen reden is om over te gaan tot kap van bomen die het algemeen belang dienen. Bij aantoonbaar grote overlast als gevolg van onvoldoende kwaliteit van de groeiplaats wordt zo mogelijk de

groeiplaats verbeterd. Ook kan kapvergunning worden verleend in combinatie met herplantplicht. Bij overlast als gevolg van verkeerde boomkeuze wordt herplantplicht ter plekke voor een andere boomsoort opgelegd.

3.2.2 Beheer van de secundaire structuur

Beheer van bomen in de secundaire structuur is gericht op behoud en ontwikkeling van de kwaliteit van de groeiplaats en de gezondheid van de bomen door regulier onderhoud.

Groeiruimte die onvoldoende groot of van onvoldoende kwaliteit is, kan leiden tot overlast. Voorbeelden hiervan zijn wortelopdruk, wortelopslag, overmatig dood hout in de kroon. Door het behoud van groeiplaatsen met voldoende kwaliteit blijft deze overlast beperkt. Het beheer van de groeiplaats rond secundaire structuur is erop gericht de groeiruimte te behouden en op plaatsen met aantoonbaar grote overlast te verbeteren om daarmee de overlast te verminderen.

3.2.3 Ontwikkelen van de secundaire structuur

Op plaatsen waar de hoofdstructuur ontbreekt, onvoldoende kwaliteit heeft of onvolledig is wordt deze in principe ontwikkeld in combinatie met (weg)reconstructies. Onderdelen van de hoofdstructuur die bijna volledig zijn kunnen op individuele basis worden aangevuld.

3.3 Tertiaire structuur

Individuele bomen in de tertiaire structuur hebben een beperkte waarde voor de openbare ruimte omdat ze als individu niet bepalend zijn voor de sfeer in de wijk. Als categorie hebben ze echter een grote waarde vanwege hun aantal. Hoewel bij overwegingen voor behoud of kap van individuele bomen in deze categorie sterk rekening wordt gehouden met andere belangen, moet er voor gewaakt worden dat de totale waarde van de groep door sluipende achteruitgang van het aantal vermindert.

3.3.1 Behoud van de tertiaire structuur

Bouwen:

Deze bomen hebben geen beperkende werking op de ontwikkeling van bouwplannen. Bij verlies van meer dan 20% van de benodigde groeiruimte wordt kapvergunning verleend met verplichting tot het vergoeden van het waardeverlies (methode NVTB).

Kosten zijn voor rekening van de ontwikkelaar.

Wegreconstructies:

Deze bomen hebben geen beperkende werking op het ontwerp van wegreconstructies. Bij verlies van meer dan 20% van de benodigde groeiruimte wordt kapvergunning verleend. Kapvergunning wordt verleend met verplichting tot het vergoeden van het waardeverlies (methode NVTB). In principe wordt niet herplant.

Inritten:

Deze bomen hebben geen beperkende werking op het verlenen van een eerste inrit tot een perceel. Binnen 2 meter van de stam wordt afhankelijk van boombeeld, boomsoort en groeiplaats de inrit met aangepaste constructie aangelegd. Kapvergunning wordt verleend met verplichting tot het vergoeden van het waardeverlies (methode NVTB). Tweede inritten worden niet verleend binnen 2 meter van de stam van een boom. Kosten zijn voor rekening van de ontwikkelaar.

Overlast:

Over persoonsgebonden hinderfactoren zoals blad en zaadval is in de basismodule bomenbeleid vastgelegd dat dit geen reden is om over te gaan tot kap van bomen die het algemeen belang dienen. Bij aantoonbaar grote overlast wordt eventueel kapvergunning verleend. Bij overlast als gevolg van verkeerde boomkeuze wordt herplantplicht ter plekke voor een andere boomsoort opgelegd. Bij overlast als gevolg van onvoldoende kwaliteit van de groeiplaats wordt geen herplantplicht opgelegd.

3.3.2 Beheer van de tertiaire structuur

Beheer van bomen in de tertiaire structuur is gericht op behoud van de kwaliteit van de groeiplaats en de gezondheid van de bomen door regulier onderhoud. Bij het opstellen van snoeiprogramma's hebben deze bomen de laagste prioriteit. Ontwikkeling van de groeiplaats heeft de laagste prioriteit. Bomen met een levensverwachting van minder dan 5 jaar worden niet meegenomen in het reguliere beheer. Voor deze bomen wordt kapvergunning verleend. Indien de slechte levensverwachting optreedt door onvoldoende kwaliteit van de groeiplaats, wordt geen herplant uitgevoerd. In overige gevallen wordt wel herplantplicht opgelegd.

3.3.3 Ontwikkeling van de tertiaire structuur

De ontwikkeling van de tertiaire structuur heeft geen prioriteit. Indien bij wegreconstructies of nieuwbouw bomen gepland worden, wordt ten minste voldaan aan de minimumeisen voor ontwikkeling van de secundaire structuur. Op plaatsen waar hiervoor onvoldoende ruimte is worden in principe geen bomen geplant.

Bijlage I Omgang met overlast

Bomen zijn levende en groeiende organismen. Tijdens hun leven veranderen zij van uiterlijk en afmeting en het effect dat zij hebben op hun omgeving verandert mee. Hoe groter de boom wordt, des te groter is de waarde van de boom als groen object, zuurstofleverancier, klimaatregelaar, fijnstoffilter, etc. Hoe groter de boom wordt, des te groter is vaak ook de overlast die mensen ervaren van de boom. Hoeveel mensen van een boom genieten en hoeveel overlast ze er van ervaren is persoonsgebonden.

In de basismodule bomenbeleid is over overlast het volgende opgenomen:

Hinderfactoren bij bomen

Door een boom in de juiste omstandigheden aan te planten en deskundig te beheren wordt overlast door bomen zo veel mogelijk beperkt. Desondanks zullen er altijd enige hinderfactoren blijven bestaan. Hierbij kan worden gedacht aan schaduwwerking, gevolgen van ziekten en plagen, zichtbeperking, blad- of vruchtval en allergische reacties). Een aantal hiervan zijn subjectief: waar de één geniet van de mooie boom voor zijn raam, kan de ander deze zien als belemmering van zijn zicht. Waar de één de periode van bladval accepteert als een natuurverschijnsel en seizoensbeleving, kan een ander dat ervaren als een onoverkomelijke periode van vegen en bladruimen. *Deze persoonsgebonden hinderfactoren zijn voor de gemeente Asten geen reden om over te gaan tot kap van bomen die het algemeen belang dienen. Wel stelt de gemeente alles in het werk om de hinderfactoren zo veel mogelijk te beperken.* Een voorbeeld hiervan is de service om blad uit tuinen mee te nemen in de reguliere veegroendes.

Daarnaast bestaan er hinderfactoren die wel objectief waarneembaar zijn. Een belangrijke hinderfactor wordt gevormd door ziekten en plagen. Voorbeelden zijn de eikenprocessierupsen die tot allergische reacties bij mensen kunnen leiden en luizen die druipende bomen kunnen veroorzaken. We spreken hierbij met name over eiken, lindes en esdoorns. Dit zijn drie boomsoorten die van oudsher thuishoren op de Brabantse zandgronden. Deze vervullen een ecologische, esthetische en cultuurhistorische betekenis, zowel in als buiten de kernen. Vooralsnog zijn voor beide plagen geen preventieve maatregelen beschikbaar en de inzet van chemische middelen is verboden. Binnen de vakwereld wordt intensief gezocht naar oplossingen. Waar mogelijk zet de gemeente Asten bruikbare middelen in om de overlast zo veel mogelijk te beperken.

De verwachting bestaat dat de plagen volgens natuurlijk verloop zullen afnemen (de meeste plagen verlopen met pieken en dalen) en de hoop bestaat dat op termijn structurele oplossingen worden gevonden voor deze plagen. De gemeente Asten kapt daarom geen bomen op basis van dergelijke overlast. Voorkomen moet worden dat nu grootschalige kap plaatsvindt terwijl in de toekomst de plaag waarschijnlijk wel beheersbaar is.

Uit bomenbeleid, basismodule

Zoals in het bomenbeleid, basismodule is opgenomen is overlast in principe geen reden tot kap. De gemeente zet zich uiteraard wel in om overlast te voorkomen of te verminderen. Daar waar overlast aantoonbaar groot is of overgaat in schade zal extra inspanning worden verricht om overlast te verminderen of zal worden overwogen om bomen te kappen. Of een boom gekapt wordt is afhankelijk van de status en de mate van overlast/schade die een boom veroorzaakt.

Type overlast		preventie	oplossingen
Bladval, bloesemval, zaadval (hard)	Afhankelijk van de boomsoort is de overlast door vallend blad, bloesem en zaad groter of kleiner en over een kortere of langere periode.	Bij nieuwe aanplant boven bestrating geen bomen met vruchten kiezen.	- Op plaatsen met veel bladval: plaatsen bladbakken waarheen particulieren het gemeentelijke blad kunnen brengen, de bladbakken worden regelmatig geleegd. - Bij gevaarlijke situaties zoals gladheid: extra veegronde van gemeentelijke verharding.
Zachte vruchten	Zachte vruchten trekken insecten aan.	Bij nieuwe aanplant boven bestrating geen bomen met vruchten kiezen. Bij nieuwe aanplant bij verblijfplaatsen (scholen, speellocaties, pleintje met bankjes, etc) geen bomen met zachte vruchten kiezen.	- Op plaatsen met veel zaadval: extra veegronde van gemeentelijke verharding. - Op speelplaatsen: eventueel vervangen. - Tertiaire structuur: eventueel verwijderen of vervangen, afhankelijk van mate van overlast in relatie tot kosten voor beheer/vervanging.
Schaduw	Verminderde lichtinval in woning en tuin	Bij nieuwe aanplant aan een zijde van de weg bomen bij voorkeur aan zuid- of westgevel planten. Bij nieuwe aanplant dicht op gevels bomen met open kronen kiezen.	- Hoofdstructuur: geen actie - bij beperkte schaduwwerking: geen actie Secundaire structuur: - Bij overcomplete structuur: eventueel planmatig dunnen - Bij zware schaduwwerking: eventueel planmatig op- of opensnoeien van de boomkronen - Bij zware schaduwwerking en breed gedragen wens: planmatig vervangen van bomen Tertiaire structuur: - Bij overcomplete structuur: eventueel planmatig dunnen - Bij zware schaduwwerking en breed gedragen wens: planmatig verwijderen van bomen
Druipen	Bij aantasting door luizen	Bij nieuwe aanplant boven	Hoofdstructuur: verbeteren groeiplaats

	laten bomen een plakkerige substantie vallen op onder de boom staande voorwerpen.	bestrating en bij (achter)tuinen kiezen voor soorten die weinig druipen (op basis van huidige kennis) Bij nieuwe aanplant zorgen voor goed ingerichte groeiplaats (een gezonde boom heeft minder aantasting en geeft daardoor minder overlast)	• Secundaire structuur: verbeteren groeiplaats • In individuele gevallen: uitzetten van lieveheersbeestjes. • Tertiaire structuur: planmatig verwijderen van bomen
Allergie	Diverse boomsoorten veroorzaken allergische reacties in de bloeifase	Zeer beperkt mogelijk. Stuifmeel wordt over grote afstanden door de lucht vervoerd.	• De meest bekende boompollenallergie is die voor berkenpollen. De gemeente heeft reeds eerder besloten geen nieuwe berkenbomen te planten binnen de bebouwde kommen. • Tertiaire structuur: bij aantoonbare ernstige allergie verwijderen of vervangen van boom . • In specifieke situaties wordt bewust gekozen voor soorten die weinig allergische reacties oproepen.
Wortelopdruk	Afhankelijk van boomsoort en groeiplaats kunnen wortels van bomen verhardingen en funderingen wegdrukken	Bij nieuwe aanplant boven bestating kiezen voor diep wortelende soorten. Bij nieuwe aanplant zorgen voor goed ingerichte groeiplaats. Oppervlakkige beworteling is van een reactie op een slechte groeiplaats, een goede groeiplaats beperkt wortelopdruk.	Secundaire structuur: • Gefaseerde wortelsnoei gecombineerd met wortelgeleiding • Bij overcomplete structuur: eventueel planmatig dunnen. • Bij verkeerde boomsoort: eventueel planmatig vervangen. Tertiaire structuur: • Gefaseerde wortelsnoei. • Bij overcomplete structuur: eventueel planmatig dunnen. • eventueel verwijderen of vervangen, afhankelijk van mate van overlast in relatie tot kosten voor beheer/vervanging
Wortelingroei in	Bomen groeien de riolering	Geen bomen aanplanten boven	• Periodiek verwijderen van boomwortels in de

riolering	in door bestaande scheuren.	riolering en geen riolering aanleggen onder/ dicht bij bomen.	gemeentelijke riolering. • Bij ernstige ingroei riolering vervangen.
Schade aan bouwwerken	Ingroeïende wortels of schurende takken kunnen schade brengen aan bouwwerken	Bomen op voldoende afstand zetten van bestaande bebouwing. Nieuwe bebouwing op voldoende afstand zetten van bestaande bomen.	Iedere schade staat op zichzelf. Afhandeling geschiedt op basis van voorgeschiedenis, boomstatus, mogelijke technische oplossingen.
Overhangende takken		Nieuwe bomen op voldoende afstand zetten van bestaande bebouwing. Op veel plaatsen is het niet mogelijk bomen te planten die geen overhangende takken zullen gaan geven.	• Hoofdstructuur: snoei alleen indien beeld niet wordt aangetast. • Secundaire structuur: snoei alleen indien beeld niet wordt aangetast. • Tertiaire structuur: snoei alleen eenmalig. Indien terugkerende snoei noodzakelijk is wordt boom eventueel verwijderd.
Insecten	Plagen zoals spinselmot en eikenprocessierups	Niet mogelijk.	• Bestrijding op basis van een plan. Alleen plagen die gezondheid aantasten (eikenprocessierups) worden bestreden. • Tertiaire structuur: bij ernstige overlast en breed gedragen wens: planmatig verwijderen van bomen
Derving van inkomsten bij ondernemers	Bomen kunnen door schaduwwerking of blad/bloesem/vruchtval tot inkomstenderving leiden	Bij bomen op pleinen geen soorten kiezen die voor veel bloesem/vruchtval zorgen of honingdauw	• Bij gevolgen voor de bedrijfshygiëne: zo mogelijk technische oplossingen toepassen. Indien dat niet mogelijk is eventueel vervangen.

Bijlage II Samenstelling klankbordgroep

Samenstelling klankbordgroep

m/v	achternaam	organisatie
De heer	G. Claassen	IVN/heemkundekring
De heer	A. Kersten	particulier
De heer	M. van den Boomen	Raadslid Leefbaar Asten
Mevrouw	M. Heymann	Particulier
De heer	R.M.G.M. Berkvens	Particulier
De heer	R. Roosenhoff	Particulier
Mevrouw	S. van Meel	Particulier
Mevrouw	J. Aarts	ZLTO
De heer	J. van Ooijen	Heemkundekring (agendalid)